

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Antagen 2016-04-11, § 42
Reviderad 2018-04-26, § 52
Reviderad 2020-04-23, § 39

SÄTERS KOMMUN

Innehållsförteckning

Antalet ledamöter	1
Ordförande och vice ordförande	1
Interimsordförande, ålderspresident	1
Fyllnadsval till presidiet mm.....	1
Hinder för ordföranden och vice ordföranden	2
Tid och plats för sammanträdena.....	2
Extra sammanträde.....	2
Ändring av sammanträdesordningen	2
Sammanträde på distans.....	3
Annonsering av sammanträdena	3
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde	3
Ärenden och handlingar till sammanträdena	3
Anmälan av förhinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare	4
Upprop	4
Protokolljusterare	5
Turordning för handläggning av ärendena	5
Yttranderätt vid sammanträdena	5
Talarordning och ordningen vid sammanträdena.....	6
Yrkanden.....	6
Deltagande i beslut	7
Omröstningar.....	7
Motioner.....	8
Medborgarförslag.....	8
Företagens initiativ rätt.....	9
Interpellationer.....	9
Fråga	10
Beredning av ärendena	10
Återredovisning från nämnderna	10
Valberedning.....	11
Beredning av revisorernas budget	11
Justering av protokoll.....	11
Reservation.....	11
Expediering och publicering m m.....	12
Om "Allmänhetens frågestund"	12
Möjlighet att lämna information.....	13

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning

Antalet ledamöter

(5 kap 5-7 §§ KL)

1 §

Fullmäktige har 35 ledamöter.

I vallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.

Ordförande och vice ordförande

(5 kap 11§ KL)

2 §

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium) Presidievalen skall förrättas på ett sammanträde som hålls före utgången av december.

Presidiet väljs för fullmäktiges löpande mandatperiod.

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser det behövs.

Interimsordförande, ålderspresident

3 §

Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, skall den äldste av dem vara ålderspresident.

Fyllnadsval till presidiet mm

4 §

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Hinder för ordföranden och vice ordföranden

§ 5

Om samtliga i presidiet är förhindrade att sköta uppdraget som ordförande tjänstgör ålderspresidenten som ordförande till dess fullmäktige utsett tillfällig ordförande.

Tid och plats för sammanträdena

(5 kap 12-13 och 15 §§ KL)

6 §

Fullmäktige håller ordinarie sammanträde i februari, mars, april, juni, september, oktober, november och december. För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i oktober.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

Extra sammanträde

7 §

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde skall göras skriftligen hos ordföranden och skall innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

Ändring av sammanträdesordningen

8 §

Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde skall ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde skall ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet skall snarast tillkännages på lämpligt sätt.

9 §

Fullmäktige sammanträder i Folkets Hus i Säter.

Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

Sammanträde på distans

(5 kap. 16 § KL)

10 §

Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Ledamot som önskar delta på distans ska senast ... dagar innan sammanträdet anmäla detta till fullmäktiges kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Annonsering av sammanträdena

11 §

Fullmäktige beslutar särskilt om i vilken eller vilka ortstidningar som annonsering om sammanträden ska ske. Annonsering ska även ske på kommunens webbplats.

Fullmäktige bestämmer i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som skall behandlas skall införas i ortstidningen/ortstidningarna. Om särskilda skäl föreligger får dock ordföranden inför ett visst sammanträde begränsa annonseringen i ortstidningen/ortstidningarna samt på webbplatsen.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

12 §

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet skall fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet skall fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträdena

13 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige skall behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

14 §

Kommunstyrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende skall tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kallelse och handlingar skickas elektroniskt. Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av förhinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

(5 kap 17-21 §§ KL)

15 §

En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till fullmäktiges sekreterare. Ordföranden eller sekreteraren låter kalla in den ersättare som är i tur att tjänstgöra.

16 §

Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

17 §

Det som sagts om ledamot i 13 och 14 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

18 §

Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare skall träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop

19 §

En uppropslista som visar de ledamöter och ersättare som tjänstgör skall finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde förrättas upprop enligt uppropslistan.

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Protokolljusterare

(5 kap 69 § KL)

20 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 19 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärendena

21 §

Fullmäktige behandlar ärenden i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende skall behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena

(4 kap 22 § första stycket och 24 §, 5 kap 40, 41, 32, 63 och 64 §§ KL)

22 §

Rätt att delta i överläggningen har

- Ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs.
- Ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.
- Ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.
- Styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.

23 §

Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

24 §

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Ingår kommunen i en samverkan genom gemensam nämnd får ordföranden efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordföranden och vice ordföranden i den gemensamma nämnden och anställda i de samverkande kommunerna för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

25 §

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

26 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för en replik med anledning av vad en talare anfört. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

I övrigt får ingen avbryta en talare under dennes anförande.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet eller uppträda på ett sätt som strider mot god ordning och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta från talaren ordet. Ett sådant ingripande får dock inte ske på grund av innehållet i talarens yttrande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Yrkanden

27 §

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs skall den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut

(4 kap 25 § första stycket KL)

28 §

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, skall anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar

(4 kap 25 § andra stycket, 5 kap 54-56 §§, 58 §§ KL samt 2 § lag (1992:339) om proportionellt valsätt)

29 §

När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppropsslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, skall en ny omröstning genomföras omedelbart.

30 §

En valsedel som avlämnas vid slutna omröstning skall uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och slutna.

En valsedel är ogiltig

1. om den upptar namnet på någon som inte är valbar
2. om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som skall väljas
3. om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner

(5 kap. 22 § 2 och 35 § KL)

31 §

En motion

- Ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter.
- Får inte ta upp ämnen av olika slag.
- Väcks genom att den ges in till kommunstyrelsens kansli eller vid sammanträdet med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

En motion ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes.

Kommunstyrelsen skall två gånger varje år redovisa de motioner som inte beretts färdigt. Redovisningen skall göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Medborgarförslag

(5 kap. 22 § 5 och 35 § KL)

32 §

Den som är folkbokförd i Sätters kommun får väcka ärende i fullmäktige (medborgarförslag). Ett medborgarförslag:

- Ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera personer
- Ska innehålla namnförtydligande, adress och telefonnummer.
- Får inte ta upp ämnen av olika slag.
- Väcks genom att det lämnas in till styrelsens kansli, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

Ett medborgarförslag kan bara behandlas i sak i fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde.

Fullmäktige kan i vissa fall överlåta till kommunstyrelsen eller annan nämnd att besluta i ärendet. Förslagsställaren ska i så fall underrättas om vilken nämnd som i fortsättningen kommer att handlägga ärendet. Om fullmäktige har överlåtit ärendet till en nämnd gäller inte följande bestämmelser som avser handläggningen i fullmäktige.

Om ett i huvudsak likadant förslag redan har behandlats i kommunfullmäktige de senaste två åren, så kan förslaget avslås och kommer då inte att anmälas vid kommunfullmäktiges sammanträde. Avgörandet görs av kommunfullmäktiges presidium.

Medborgarförslaget ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det förslaget väcktes.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut fattas, ska förslagsställaren underrättas.

Styrelsen ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober.

Företagens initiativrätt

(10 kap.3 § och 5 kap. 22 § 6 p KL)

33 §

Styrelsen i ett sådan företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL får väcka ärenden i fullmäktige om sådana ärenden som företag är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Interpellationer

(5 kap 61-63 §§ KL)

34 §

En interpellation ska

- Vara skriftlig och undertecknad av ledamot.
- Ges in till kommunstyrelsens kansli en vecka före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation skall vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelsen. Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret två arbetsdagar före den sammanträdesdag, då svaret skall lämnas.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 3 kap 17 eller 18 §§ kommunallagen, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

Ordföranden i en nämnd till vilken en interpellation ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund där kommunen är medlem om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas bara om ersättaren tjänstgör som ledamot också vid det tillfället.

Fråga

(5 kap 64 § och 9 kap 29 § KL)

35 §

En fråga skall

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot.
- Ges in till kommunstyrelsens kansli en vecka före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 31 § gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilken den har ställts.

Beredning av ärendena

(5 kap 26-33 §§ KL)

36 §

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige skall behandla ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

På varje ordinarie sammanträde med fullmäktige skall redovisas de fullmäktigeärenden som kommit in efter det närmaste föregående ordinarie sammanträdet samt de beslut om beredning och remiss av sådana ärenden som har fattats.

Återredovisning från nämnderna

(6 kap. 5 § KL)

37 §

Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning

(5 kap. 24 och 32 § KL)

38 §

Ordföranden bereder i samråd med vice ordförandena frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Valberedning

39 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av lika många ledamöter som antalet partier i kommunfullmäktige. I valberedningen ingår en ledamot och en ersättare för varje i kommunfullmäktige representerat parti.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande (och en andre vice ordförande) för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen skall lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige skall behandla, med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Beredning av revisorernas budget

40 §

Ordföranden upprättar i samråd med vice ordförandena revisorernas budget.

Justering av protokoll

(5 kap 69 § och 8 kap 12 §)

41 §

Protokoll justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen skall redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Reservation

(4 kap 27 § KL)

42 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, skall ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen skall lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

Expediering och publicering m m

43 §

Utdrag ur protokollet skall tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollen.

Kommunstyrelsen och kommunens revisorer skall dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

44 §

Protokollet ska utöver de i 5 kap. 69 § KL uppställda kraven på tillkännagivande även inom samma tid publiceras på kommunens webbplats.

Om "Allmänhetens frågestund"

45 §

Allmänheten skall beredas tillfälle att ställa frågor (allmänhetens frågestund) vid följande sammanträden med fullmäktige:

- när fullmäktige behandlar årsredovisningen
- när fullmäktige behandlar budgeten

I kungörelsen till dessa sammanträden skall anges att allmänhetens frågestund skall förekomma. Uppgift härom skall också tas in i ortstidningarna.

Allmänhetens frågestund hålls, innan fullmäktige behandlar det ärende där frågor från allmänheten får förekomma.

Under frågestunden får någon överläggning inte förekomma.

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena hur frågestunden skall genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under den.

Frågestund kan också förekomma vid andra fullmäktigesammanträden om presidiet så beslutar. Frågan får inte avse myndighetsutövning mot någon enskild. Frågan ska ha ett bestämt innehåll, syfta till att inhämta faktiska uppgifter och kunna besvaras utan större omgång.

Den får vara försedd med en kort inledning (max tre minuter). När en fråga ställs, får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningen.

Allmänheten ska lämna sin fråga minst två arbetsdagar före sammanträdet till kommunkansliet.”

Möjlighet att lämna information

§ 46

Revisorerna ska vid varje sammanträde ges möjlighet att lämna information om sin pågående verksamhet.